

Рецензія
на матеріали досвіду
з теми «Технологія використання літотерапії у формуванні ключових
компетентностей дітей дошкільного віку з депривацією зору»

Упорядники:

- Остапенко Валерія Вячеславівна, вчитель-дефектолог Дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №81 «Бірюсинка» Запорізької міської ради Запорізької області, спеціаліст вищої категорії, звання «учитель-методист»

- Кузнецова Наталя Володимирівна, вчитель-дефектолог Дошкільного навчального закладу (ясла-садок) комбінованого типу №81 «Бірюсинка» Запорізької міської ради Запорізької області, спеціаліст вищої категорії, звання «учитель-методист»

Актуальність теми досвіду, рецензованих матеріалів, яку систематизовані відповідно до теми, обумовлені сучасними тенденціями в галузі дошкільної освіти, інклюзивної освіти, корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби. Спрямовані на подолання суперечностей: між декларованою необхідністю підвищення інтересу дітей дошкільного віку з депривацією зору до пізнання світу і недостатньою розробленістю змісту і характеру цього процесу; між необхідністю опанування дітьми з депривацією зору способами активності та недооцінкою і недостатнім використанням потенціалу літотерапії в умовах компетентнісно орієнтованого освітнього процесу.

Матеріали досвіду підпорядковані меті: розробити та експериментально перевірити ефективність технології використання літотерапії у формуванні ключових компетентностей дітей дошкільного віку з депривацією зору.

Об'єкт дослідження: рівні сформованості предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей з депривацією зору.

Предмет дослідження: методика формування предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей дошкільного віку з депривацією зору.

Відповідно до мети, об'єкту та предмету дослідження сформульовані основні завдання.

Перший етап – діагностичний: 01-18.09.2020 р.
Визначити рівень сформованості предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей із депривацією.

Другий етап – організаційно-прогностичний: 22.09.2020 р. - 30.10.2020 р.
Розробити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в контексті теми досвіду.

Третій етап – пошуково-практичний: 01.10.2020 р. – 01.05.2021 р.

Систематизувати навчально-методичні розробки в модель технології використання літотерапії у формуванні предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей дошкільного віку.

Здійснити практичну апробацію інноваційних розробок та визначення їх ефективності.

Четвертий етап – контрольньо-діагностичний: 03 – 31.05.2021 р.

Визначити динаміку рівня сформованості дослідницької діяльності, дрібної моторики та зорової орієнтації дітей дошкільного віку з депривацією зору.

П'ятий етап – узагальнюваний: 01.09 – 01.12.2021 р.

Здійснити презентацію інноваційних розробок педагогічній спільноті.

Новизна досвіду полягає в систематизації науково-теоретичних і методичних напрацювань зі спеціальної педагогіки щодо здійснення корекційно-розвиткової роботи з дітьми дошкільного віку та адаптації цих напрацювань до специфіки роботи з дітьми старшого дошкільного віку з депривацією зору.

Вперше розроблена та перевірена на ефективність методика визначення рівня сформованості предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей у дітей з депривацією зору.

Практична значущість досвіду постає у систематизації навчально-методичних розробок в формат моделі технології використання літотерапії у формування предметно-практичної, технологічної, сенсорно-пізнавальної, логіко-математичної, дослідницької компетентностей дітей дошкільного віку з депривацією зору. Модель містить такі складові:

за вертикаллю подано систему корекційно-розвиткових форм роботи за векторами педагогічної уваги (розвиток дрібної моторики дітей; формування дослідницької діяльності дітей; розвиток зорового сприйняття дітей), які розподілені за днями тижня;

за горизонталлю подано шість освітніх циклів;

кожний освітній цикл складається із різних форм роботи, які угрупованні в чотири групи (1 - заняття, бесіди; 2 - дидактичні вправи, досліди, проєкти; 3 – фізкультурні вправи; 4 – художнє слово);

кожний освітній цикл висвітлює роботу педагогів на один тиждень; шість циклів дорівнюють шістьці тижнів навчального року; передбачена повторювальність циклів у системі корекційно-розвиткової роботи.

За інноваційним потенціалом досвід є комбінаторним.

Встановлено позитивну динаміку в розвитку таких показників дітей з депривацією зору:

зменшилася кількість дітей з низьким рівнем за результатами спостереження (- 50), пізнавальною активністю (- 9), предметно-практичною діяльністю (- 16), зоровим сприйняттям (- 7,7); за смурним показником (- 33);

збільшилася кількість дітей із середнім рівнем за результатами спостереження (+ 25), пізнавальною активністю (+ 16,7), зоровим сприйняттям (+ 41); за

смурним показником (+ 7,7); за предметно-практичною діяльністю показники не змінилися;

збільшилася кількість дітей із достатнім рівнем за результатами спостереження (+ 17), предметно-практичною діяльністю (+ 8,6), зоровим сприйняттям (+ 34); за смурним показником (+ 17); за пізнавальною активністю показники не змінилися;

збільшилася кількість дітей з високим рівнем за результатами спостереження (+ 7,7), предметно-практичною діяльністю (+ 28), пізнавальною активністю (+ 24,7); за сумарним показником (+ 16).

Проведена робота та тривалість експерименту дозволяють констатувати, що презентовані в матеріалах досвіду інноваційні розробки є ефективними та мають потенціал щодо їх використання не лише в практиці спеціальної освіти, а й під час інклюзивного навчання.

Матеріали досвіду оформлені відповідно до чинних вимог, грамотною українською мовою.

Зазначене дозволяє стверджувати про актуальність, сучасність матеріалів досвіду, доцільність їх використання в освітньому процесі, у корекційно-розвитковій роботі закладів освіти, інклюзивно-ресурсних центрів.

Рецензію обговорено й затверджено на засіданні кафедри реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради (протокол № 05 від 27 травня 2022 року).

Рецензентка

Завідувач кафедри реабілітаційної педагогіки та здорового способу життя,
кандидат педагогічних наук, майстер спорту

Олена АКСЬОНОВА